

Vyjádření vedoucího magisterské práce

Karolina Urbanová: Zvířata v katedrále. Architektonická skulptura zvířat a fantaskních tvorů parléřovské huti v katedrále sv. Víta, jejich symbolika a ikonografie

Na Ústavu dějin křesťanského umění katolické teologické fakulty UK probíhá soustavný výzkum katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Podílí se na něm také studenti formou bakalářských, magisterských i doktorských prací. Doposud nebyla komplexněji zpracována symbolika architektonické skulptury se zvířecími náměty. Tohoto nelehkého a náročného úkolu se ujala bc. Karolina Urbanová. Pravidelně se zúčastnila konzultací se mnou i s doporučenými odborníky. Předložená práce je přehledně strukturována. V úvodu podává poměrně podrobný výčet dosavadní literatury, věnované architektonické skulptuře. . Postrádám v něm práci prof. Šmahela o divých mužích, stejně jako ikonografickou literaturu věnovanou zvěrným motivům, zejména z německé jazykové oblasti, která je velmi bohatá. V kapitole Zvěrné motivy v křesťanském umění se autorka práce zabývá základními prameny pro interpretaci zvěrných motivů, počínaje antickou. Škoda, že autorka v případě Physiologu uvádí pouze německý překlad, nikoliv kritickou edici, která je k dispozici v Ústavu pro klasická studia AV ČR, na což jsem při konzultaci upozornil.

Za příliš stručné a z hlediska zaměření práce za nadbytečné považuji kapitolky Zvířata v pravěku a ve starověku a zvířata v křesťanství.

Jádrem práce jsou kapitoly věnované zvěrné symbolice architektonické skulptury parléřovské huti. Zde autorka práce prokázala dobrou znalost materiálu, literatury i ikonografie, ale bohužel se nevyvarovala některých zjednodušení. Také formulační schopnosti autorky práce mají své limity. Celkem logicky uvádí kapitoly věnované vlastní symbolice krátkou kapitolou s odkazem, na parléřovské bádání, kde bohužel postrádám odkazy na recentní zahraniční literaturu.

Při výkladu symboliky postupuje logicky od katedrální předsíně přes korunní komoru, chór až vnitřnímu a vnějšímu triforiu, což umožňuje kontextuální výklad.

Poznámky:

V literatuře postrádám.: Josef Tříška: Literární a myšlenkové proudy latinsko-českého středověku : rétorika, etika a symbolika.Praha 2004

s. 30 – V případě raně křesťanských zvěrných symbolů nešlo vůbec o symboly tajné, ale „přirozené“ (signum naturalis)

Zvěrná symbolika byla velmi běžná ve výzdobě románských bazilik , zejména vb oblasti Provence a Burgundska

s. 33-pro tribus speciebus quasi leones – mohlo by jít lvici křísící svá tři mláďata – symbol Zmrtvýchvstání

s. 39 – Odkazy na církevní Otce a spisovatele – citovat z pramenů (alespoň Patrologia graeca či latina v edici Mignově)

s. 59 –postrádám odkaz na práci Jürgena Einhorna o jednorožci

I přes uvedené výtky, které se týkají zejména práci s prameny a literaturou, předloženou magisterskou práce doporučuji k obhájení a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Praze, dne 9.1. 2017

Prof. PhDr. Ing. Jan Royt,PhD, DSc.